

تاریخ	۲۰
تیر	۱۴۰۲
سه‌شنبه	

ضرب‌المثل‌های جهان

اگر می توانی پولدار شوی همسایه مرد پولدار شو

ارمنی

گزارش

صفحه	۶
شماره	۳۶۸۱
سال	بیست و نهم

گزارش / خدیجه غضنفری: آمار غرق شدگی در استان فارس و استان خراسان رضوی با ۱۵ و ۱۴ مورد این استان‌ها را در صدر استان‌هایی با افزایش فوتی‌های ناشی از غرق شدگی قرار داده است، نکته جالب توجه درخصوص این آمار این است که فارس دریا ندارد و قرار گرفتن استان فارس در کنار استان مازندران در میان آمار بالای غرق شدگی جای تأمل بسیار دارد و نشان می‌دهد که این آمار معمولاً در حوضچه‌ها و استخرهای مزارع کشاورزی و آب تنی در مکان‌های ممنوع مانند سدها رخ می‌دهد. اما آمار استان فارس در سال گذشته و در مدت مشابه به گفته دکتر محمد جواد مرادیان، مدیر مرکز حوادث و فوریت‌های پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز به این ترتیب بوده: از ابتدای سال ۱۴۰۱ تا ۱۳ تیر ماه سال گذشته ۲۲ هم استانی در رودخانه‌ها و تاسیسات آبی استان فارس غرق شده و از این تعداد ۱۳ نفر جان خود را از دست داده‌اند. وی افزود: از تعداد افرادی که دچار غرق شدگی شدند، ۹ نفر به بیمارستان‌ها و مراکز درمانی استان برای دریافت خدمات پزشکی اعزام شدند.

گزارش

پارادوکس دوری از دریا و غرق شدگی

فارس همچنان رتبه دار فوتی‌های ناشی از غرق شدگی

از ابتدای سال جاری تا ۲۰ خردادماه امسال جمعاً ۱۷۱ نفر به دلیل غرق شدگی جان خود را از دست داده‌اند، ۹۰ نفر هم دچار مصدومیت شده و خدمات درمانی را از اورژانس دریافت کرده‌اند. معادفر درباره استان‌های دارای بیشترین غرق شدگی در مأموریت‌های اورژانس نیز اظهار کرد: برابر آمارهای ما استان‌های خوزستان، مازندران، فارس و خراسان رضوی به ترتیب با ۱۶، ۱۵، ۱۵ و ۱۴ مورد فوتی دارای بیشترین موارد غرق شدگی در کشور هستند و نکته قابل توجه این است که در این میان دو استان فارس و خراسان رضوی هیچ ارتباطی با دریا ندارند.

وی ادامه داد: این موضوع نشان می‌دهد که گرچه دریا یکی از محل‌های مهمی است که باید از غرق شدگی در آن جلوگیری کرد، اما اجرای طرح‌هایی مانند سالم سازی دریا و توجه به ایمنی شناگران تا حد زیادی این آمار را کاهش داده است. از این رو یکی از جدی‌ترین چالش‌های ما شنا در محل‌های ممنوعه یا ناشناس است. رودخانه‌ها، سدها و استخرهای کشاورزی از جمله این موارد است که متأسفانه آمار قابل توجهی را هم به خود اختصاص داده است.

*رودخانه بیشتر محل غرق شدگی افراد

رئیس سازمان اورژانس کشور درباره محل‌های وقوع غرق شدگی نیز خاطر نشان کرد: رودخانه با ۳۰ درصد بیشترین محل غرق شدگی افراد در این مدت بوده است پس از آن دریا و استخرهای کشاورزی به ترتیب با ۲۴ و ۱۸ درصد در رتبه‌های بعدی قرار دارد. استخرهای شنا با ۱۲ درصد، سدها و آب بندها با چهار درصد و کانال‌های آب و کشاورزی هم با چهار درصد در رتبه‌های بعدی قرار دارد، حدود هشت درصد هم در سایر محل‌ها رخ داده است.

اهمیت مردم بومی در حفظ محیط زیست و منابع زیستی

روش زندگی مردم محلی در جهت حفظ و استفاده پایدار از گونه‌های زمینی و منابع طبیعی می‌باشد و در طول زمان تغییر روش زندگی بر اساس تغییر محیط زیست را یاد گرفته‌اند. بنابراین استفاده از دانش و تجربه جوامع محلی برای حفظ منابع زیستی و مقابله مؤثر با چالش‌های زیست محیطی، ضروری است.

دانش سنتی و بومی منحصر به فرد هر جامعه‌ای است و بسیار با ارزش است زیرا طی هزاران سال افراد محلی تجربیات خود را بصورت شفاهی از نسلی به نسل دیگر و به روش‌های مختلفی از قبیل داستان، آهنگ فولکلور، ضرب‌المثل‌ها، ارزش‌های فرهنگی، اعتقادات، آیین‌ها و قوانین جامعه محلی، زبان محلی و شیوه‌های کشاورزی از جمله تکثیر گونه‌های گیاهی و نژادهای جانوری منتقل کرده‌اند.

دانش سنتی با علوم مدرن یا غربی از لحاظ سازماندهی اصول، مهارت‌ها و روش‌ها، و نحوه استفاده از دانش متفاوت است. تحقیق دانشمندان درباره محیط زیست و مقابله با چالش‌های زیست محیطی کافی نیست و استفاده از دانش و تجربه جوامع محلی برای اقدامات مؤثر در سطح جهان ضروری است.

به عنوان مثال، ثابت شده است بومیان آمازون بهترین نگهدارندگان قلمروهای سنتی خود هستند. زیرا مردم بومی می‌دانند چطور از انرژی تجدیدپذیر و منابع طبیعی بطور پایدار استفاده کنند و از این طریق انتشار گازهای گلخانه‌ای کاهش می‌یابد.

پروژه‌های مرمت و احیای زیست محیطی که مردم بومی و جوامع محلی درگیر هستند موفق‌تر هستند. این نتیجه مطالعه‌ای است که توسط انستیتوی علوم و فناوری محیط زیست (ICTA-UAB) انجام شده است، که ارزش دانش بومی و محلی را در بازگرداندن اکوسیستم‌های

تخریب شده نشان می‌دهد و اهمیت نیاز به مشارکت این قشر را برجسته می‌کند. مشارکت جوامع بومی برای اطمینان از حفاظت طولانی مدت مناطق مرمت شده لازم و ضروری است. هدف از ایجاد مناطق حفاظت شده حفاظت از تنوع زیستی است، اما مردم بومی در حال حاضر یک چهارم از سطح زمین را بر اساس دانش سنتی پایدار خود اداره می‌کنند. مناطق حفاظت شده‌ای که به دست مردم محلی اداره و حفاظت می‌شود بالاترین بازده را دارد. ثابت شده است که بهترین و کارآمدترین مدیریت گونه، مدیریت زیستگاه و محیط زیست زمانی است که مردم بومی در این امر مشارکت کنند و از تجربه و دانش محلی آنها استفاده شود.

منصوره سادات حسینی - کارشناس موزه ملی تاریخ طبیعی و ذخایر ژنتیکی

وظیفه انسانها برای حفظ محیط زیست

سایت آپارات می‌نویسد: به همه محیط‌هایی که در آن‌ها نوعی از زندگی جریان داشته باشد محیط زیست گفته می‌شود و محیط زیست پاک یعنی انسان سالم. ما در تمام این کره خاکی کمر به نابودی زمین و محیط زیست بسته‌ایم و انگار نمی‌توانیم که اگر حفاظت از محیط زیست رو جدی نگیریم، منجر به نابودی خودمان خواهد شد.

آلودگی محیط زیست بر کیفیت و چرخه طبیعی اثر می‌گذارد و پیامدهای زیان‌باری برای زندگی انسان، حیوان، گیاه و بناها دارد. در جهان امروز، مسئله آلودگی، یکی از مهم‌ترین و حادث‌ترین مشکل انسان‌ها است. و نقش انسان‌ها در آلودگی محیط زیست بسیار چشم‌گیر است. طبیعت، برای بقای نسل بشر آفریده شده است و پیوندی ناگسستی میان انسان و طبیعت وجود دارد.

تخریب روز افزون جنگل‌ها و مراتع، بهره‌برداری بی‌رویه از معادن و منابع طبیعی، توسعه ناپایدار و صنعتی شدن ناهمگون، به ویژه در کشورهای در حال توسعه باعث افزایش جمعیت و کاهش روزافزون منابع، گرمایش جهانی، خشکسالی، تغییرات اقلیمی، تخریب لایه اوزن، آلودگی خاک، آب و هوا، آلودگی صوتی و نوری خواهد شد.

شیوع بیماری‌های ناشی از آلاینده‌های مختلف و بحران‌های گوناگون محیط زیستی از جمله از بین رفتن تنوع زیستی و انقراض گونه‌های مختلف گیاهی و جانوری، پدیده ریزگردها، ذوب شدن یخ‌های قطبی در اثر گرم شدن تدریجی کره زمین، پایین رفتن سالانه سطح آب‌های زیرزمینی و ده‌ها معضل زیست محیطی دیگر، براساس سبک زندگی

انسان امروزی است که همه روزه کره زمین را دچار فرسایش و تخریب می‌کند.

در ادامه وظیفه انسانها برای حفظ محیط زیست باید گفت: دلایل متعددی برای این ظلم انسان قرن بیست و یکم به طبیعت وجود دارد که سودجویی و طمع ورزی و دست‌اندازی سیری ناپذیر به منابع طبیعی، شهرنشینی، زندگی ماشینی و آپارتمانی، راحت‌طلبی، استفاده مکرر از سوخت‌های فسیلی، مصرف‌گرایی و تجمل‌گرایی، نظامی‌گری و جنگ، شکار بی‌رویه گونه‌های حیات وحش، سبک کشاورزی غیراقتصادی و تضعیف خاک‌های حاصل‌خیز، استفاده بی‌رویه از کودهای شیمیایی، آفت‌کش‌ها و سموم دفع‌آفات نباتی و غیره از مهم‌ترین دلایل تخریب محیط زیست است.

طبق اصل پنجاهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران حفاظت از محیط زیست یک وظیفه عمومی تلقی می‌گردد و همه اقشار جامعه از کوچ و بزرگ در مقابل حفاظت از محیط زیست وظیفه دارند.

اطلاع‌رسانی و آموزش مبانی محیط زیست به گروه‌های هدف و فرهنگ‌سازی حفاظت از محیط زیست برای اقشار مختلف جامعه و حساس‌نمودن افکار عمومی در مقابل این ظلم انسان به طبیعت یکی از مفیدترین روش‌ها برای پیشگیری می‌باشد.

تعمیر نگارش و سبک زندگی ما با محیط زیست نیز می‌تواند از روند تخریب روز افزون محیط زیست بکاهد. اما آموزش و تغییر رفتار در کودکان و نوجوانان و نهادینه کردن فرهنگ حفاظت از محیط زیست در سنین کودکی بسیار آسان‌تر و موثرتر می‌باشد.

نقش انسان در حفاظت از محیط زیست

در حوزه مسائل زیست محیطی سه فاکتور آموزش، اخلاق و فرهنگ بسیار حائز اهمیت است، زیرا مشکلات کنونی به فرهنگ زیست محیطی مردم بستگی دارد؛ بنابراین می‌توان گفت که انسان‌ها در حفاظت از محیط زیست تأثیر ویژه‌ای دارند.

به گزارش خبرنگار ایمن، محیط زیست منطقه‌ای است که زندگی تمام موجودات به آن وابسته است. این منطقه مجموعه‌ای از عوامل خارجی و موجودات زنده را شامل می‌شود که با یکدیگر در ارتباط هستند و اقلیم بر نحوه زندگی آن‌ها تأثیرگذار است. امروزه شرایط زیست محیطی زمین برای تمام دنیا مورد توجه قرار گرفته زیرا تغییرات اقلیمی، افزایش دما و کاهش آب مسائل بسیار مهمی است که به‌طور مستقیم و غیرمستقیم بر زندگی جامعه تأثیر دارد.

از همین جهت امروزه بشر به دنبال راه‌هایی برای حفاظت از محیط زیست است و در تمام دنیا کانو‌هایی در جهت حفاظت از این محیط تشکیل شده است. برای شناخت بیشتر مسائل زیست محیطی و بررسی اهمیت حفاظت از محیط زیست با علی‌خان نصرافهانی، دانشیار گروه زمین‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان گفت‌وگویی انجام داده‌ایم که در ادامه می‌خوانید:

به‌طور کلی منظور از حفاظت از محیط زیست چیست؟

موضوعی که امروزه در رابطه با حفاظت از محیط زیست در دنیا مطرح شده است بحثی گسترده محسوب می‌شود که می‌توان آن را به

بخش‌های مختلفی تقسیم‌بندی کرد. به‌طور کلی هنگامی که به حفاظت از محیط زیست اشاره می‌کنیم، تمام رفتارها و فعالیت‌هایی که برای نگهداری از محیط زیست صورت می‌گیرد و اعمالی که به موجب آن‌ها می‌توان از تخریب محیط زیست جلوگیری کرد، مدنظرمان خواهد بود.

حفاظت از محیط زیست چه هنگامی حائز اهمیت است؟

درواقع واژه حفاظت از محیط زیست زمانی مفهوم کاربردی پیدا می‌کند که تمام انسان‌ها برای حفظ سلامتی خود و محیط زیست، تلاش کنند در تمام سطوح زندگی شخصی و اجتماعی خود حامی محیط زیست باشند که این مسئله در نهادهای حکومتی نیز باید وجود داشته باشد؛ همچنین بشر باید مراقب تغییرات نامحسوس که امکان دارد در این محیط ایجاد شود و به انسان‌ها و سایر موجودات زنده آسیب برساند، باشد.

رفتار بشر با محیط زیست را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ درحال حاضر و تقریباً از قرن بیستم و بیست و یکم به دلیل شرایط خاصی که وجود داشته با پدیده‌ای تحت عنوان رشد جمعیت و تکنولوژی مواجه شده‌ایم که به‌موجب آن امکان دارد با گذشت زمان به محیط شیمیایی، زیستی و فیزیکی اطراف خود توجه کمتری کنیم؛ بنابراین می‌توان گفت که رشد جمعیت و تکنولوژی بر محیط زیست تأثیر گذاشته و به تخریب آن سرعت می‌بخشد.

امروزه چه حساسیت‌هایی نسبت به محیط زیست ایجاد شده است؟

تخریب محیط زیست و در مقابل آن حفاظت از آن پدیده و تفکری است که تقریباً از دهه ۶۰ میلادی تاکنون مورد توجه بشر قرار گرفته و حساسیت‌هایی نسبت به آن ایجاد شده است. به‌موجب این حساسیت‌ها رشته‌های جدیدی در دانشگاه پیرامون سطوح مختلف مرتبط با محیط زیست نیز شکل گرفته است که مطالعات زیست محیطی را

مدنظر قرار داده و تلاش دارد فرآیندهای شیمیایی و فیزیکی مرتبط با محیط زیست را مدیریت کنند. رشته‌هایی که در این حوزه شکل گرفته است در راستای حفاظت از محیط زیست فعالیت می‌کند و تلاش دارد با مهندسی زیست محیطی از آسیب‌هایی که تکنولوژی و رشد جمعیت برای محیط زیست به‌همراه دارد، جلوگیری کند.

آیا تمام فعالیت‌های انسانی بر محیط زیست اثر دارد؟

خیر، برخی از فعالیت‌های انسانی ممکن است به‌طور مستقیم بر محیط زیست اثر نداشته‌باشد، اما برخی از رفتارها به‌طور مستقیم روی محیط زیست تأثیر می‌گذارد که از جمله آن‌ها می‌تواند به فرآیندهایی مانند تولید زباله، آلودگی هوا، از بین بردن تنوع‌های زیستی موجود به‌مرور زمان و در معرض انقراض قراردادن موجودات زنده اشاره کرد؛ درواقع مسائلی این چنین در کنار تغییر شرایط زیست محیطی از طریق موجودات زنده دست به‌دست یکدیگر می‌دهند و می‌تواند به محیط زیست آسیب وارد کنند.

در حفاظت از محیط زیست چه رشته‌هایی دخیل است؟

در حقیقت هنگامی که بحث‌های موجود در حوزه حفاظت از محیط زیست را مورد بحث قرار می‌دهیم رشته‌های مختلف تخصصی مورد نظر قرار می‌گیرد که باید متخصصان این حوزه تحت کنترل آموزش ببینند. در این زمینه رشته‌های مختلفی از جمله زیست‌شناسی، مهندسی و تمام رشته‌های علوم پایه درگیر هستند که در حوزه مسائل

سخن آخر

درحال حاضر بشر ساکن نقطه‌ای است که تحت عنوان کره زمین شناخته می‌شود و درواقع انسان‌ها همان این منطقه هستند که تنها یکی از دو میلیون سال در آن زندگی کرده‌اند؛ بنابراین اگر نخواهیم در این محیط خدادادی زندگی خوبی داشته‌باشیم باید در کنار یکدیگر تلاش کنیم که محیط زیست تخریب نشود و سپس در حفاظت آن کوشا باشیم.